

SXEDIO.J50

18.8.1960: ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΤΟΥ ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΛΑΟ ΥΠΟΣΧΕΤΑΙ ΟΤΙ Η ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΘΑ ΕΦΑΡΜΟΣΕΙ ΣΤΑΘΕΡΑ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΩΝ ΙΣΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΩΝ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΦΥΛΗ, ΦΡΟΝΗΜΑ Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Στις **15 Αυγούστου 1960** ο δωδέκατος κτύπος του ρολογιού που σήμανε μεσάνυκτα, ήταν πραγματικά ένας ξεχωριστός κτύπος που τον περίμεναν οι Κύπριοι για εννέα ολόκληρους αιώνες-όσους κράτησε η σκλαβιά τους στους ξένους κατακτητές που από την αυγή της Ιστορίας της ήθελαν να την έχουν υπόδουλη σ' αυτούς.

Ασσύριοι, Αιγύπτιοι, Πέρσες, Πτολεμαίοι, Ρωμαίοι, Λουζινιανοί, Βενετοί, Οθωμανοί και Βρετανοί, όλοι με τη σειρά και το δικό τους τρόπο κατέλαβαν το όμορφο καταπράσινο αυτό νησί της Ανατολικής Μεσογείου, την πατρίδα μας, άλλοι ειρηνικά και άλλοι με τη βία των όπλων τους.

Ετσι από τα μεσάνυκτα της **15ης Αυγούστου 1960** άρχισε να ξημερώνει μια καινούργια μέρα για τον Κυπριακό λαό- η πρώτη ημέρα της ανεξάρτητης Κυπριακής Δημοκρατίας της οποίας το όνομα τοποθετείτο πλέον στον κατάλογο των ελευθέρων χωρών.

Ας δούμε μια σύντομη περιγραφή των γεγονότων της **16ης Αυγούστου, 1960**, της ιστορικής πραγματικά αυτής ημέρας:

Η κυπριακή ανεξαρτησία δεν ήλθε από μόνη της. Και ούτε ο τελευταίος κατακτητής της Κύπρου το επιδίωξε.

Το αντίθετο. Ομως σαν το πρόβλημα έφθασε σε τέτοια σημεία διεθνοποίησης με τον τετράχρονο επαναστατικό αγώνα που προηγήθηκε και στον οποίο οι Κύπριοι, με τα λιανοντούφεκα τους τάβαλαν με την κραταιά βρετανική αυτοκρατορία, αυτή αναγκάστηκε

να ελιχθεί και να παραχωρήσει την ανεξαρτησία στο λαό της νήσου, παρά το γεγονός ότι πάντοτε θεωρούσε την Κύπρο α άμεσα στα μερικά εδάφη στον κόσμο που ποτέ δεν θα μπορούσαν να αποκτήσουν την ανεξαρτησία τους.

Αυτή ήταν η επίσημη βρετανική πολιτική για δεκαετίες ολόκληρες και επαναλαμβανόταν από τους ηγέτες κάθε γενιάς, από την κατάληψη της νήσου από το **1878**.

Όμως το επιστέγασμα του επαναστατικού αγώνα (για τον οποίο μια σημαντική μερίδα του πληθυσμού, η Αριστερά παράταξη υποστήριζε μαζικό αγώνα παρά ένοπλο) που είχε ως αρχηγούς του τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και το Συνταγματάρχη Γεώργιο Γρίβα- Διγενή, ήταν η υπογραφή των συμφωνιών της Ζυρίχης και του Λονδίνου στις **19** Φεβρουαρίου **1959**, στσο Λονδίνο, με τις οποίες η Βρετανία, η Ελλάδα και η Τουρκία αναγνώριζαν τη δημιουργία του Κυπριακής Δημοκρατίας.

Από την υπογραφή των Συμφωνιών στο Λονδίνο όλοι στην Κύπρο, Βρετανοί, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι στρώθηκαν στη δουλειά για την ετοιμασία του νέου κράτους.

Ετσι διορίστηκε μεταβατική Κυβέρνηση υπό την προεδρία του τελευταίου Κυβερνήτη της Κύπρου Σερ Χιου Φουτ η οποία και επέβλεπε τον καταρτισμό του κράτους.

Πρώτα έπρεπε να ετοιμαστεί το Σύνταγμα, ο θεμελιώδης νόμος πάνω στον οποίο θα στηριζόταν η λειτουργία του νέου κράτους.

Για τη σύσταση του Κυπριακού Συτάγματος υπήρχε ήδη αρκετό υλικό και αυτό ήταν ό,τι είχε συμφωνηθεί στη Ζυρίχη και αργότερα στο Λονδίνο.

Ωστόσο παρά το υλικό που υπήρχε η Κοινή Συνταγματική Επιτροπή που αποτελείτο από αντιπροσωπείες της Ελλάδας και της Τουρκίας και των δυο κοινοτήτων στη νήσο χρειάστηκε ένα χρόνο και επανειλημμένες συνεδρίες για να καταλήξει στον καταρτισμό του.

Οι εργασίες της Συνταγματικής Επιτροπής άρχισαν

στις **13** Απριλίου, **1959**. Επικεφαλής των τεσσάρων αντιπροσωπειών ήσαν οι Θεμιστοκλής Τσάτσος της Ελληνικής, Γλαύκος Κληρίδης της ελληνοκυπριακής, Νιχάτ Ερίμ της τουρκικής και Ραούφ Ντενκιάς της τουρκοκυπριακής.

Η Επιτροπή συμπλήρωσε τις εργασίες της στις **6** Απριλίου, **1960**, λίγους μήνες πριν από την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας της Κύπρου.

Αυτό το Σύνταγμα χωρίστηκε σε **13** μέρη και αποτελείται από **199** άρθρα, ενώ στο κείμενο του έχουν ενσωματωθεί η Συνθήκη Εγγυήσεως και η Συνθήκη Συμμαχίας.

Με το Σύνταγμα καθορίζεται ότι η Κυπριακή Πολιτεία είναι ανεξάρτητη, κυρίαρχη Δημοκρατία, με Προεδρικό σύστημα της οποίας Πρόεδρος είναι Έλληνας και Αντιπρόεδρος Τούρκος που θα εκλέγονται αντίστοιχα από την ελληνική και την τουρκική κοινότητα της νήσου.

Το Υπουργικό Συμβούλιο αποτελείται από δέκα Υπουργούς- επτά Έλληνες και τρεις Τούρκους.

Ο Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος θα εκλέγονται για πενταετή θητεία ενώ έχουν δικαίωμα οριστικής αρνησικυρίας πάνω σε οποιονδήποτε νόμο ή απόφαση της Βουλής σε εξωτερικά θέματα και θέματα άμυνας.

Ρητή πρόνοια του Συντάγματος αναφέρει ότι ένα από τα τρία Υπουργεία δηλαδή των Εξωτερικών, της Άμυνας ή των Οικονομικών πρέπει να κατέχεται από Τούρκο.

Η εγκαθίδρυση του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας γίνεται ενώπιον της Βουλής και δίνουν την πιο κάτω διαβεβαίωση:

"Διαβεβαιώ επισήμως πίστιν και σεβασμόν εις το Σύνταγμα και τους συνάδοντας αυτώ νόμους και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Δημοκρατίας της Κύπρου".

Επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας καθορίζονται η Ελληνική και η Τουρκική η δε σημαία της Δημοκρατίας θα είναι ουδέτερη και θα την επιλέγουν από κοινού ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας.

Τελικά αποφασίστηκε όπως η Κυπριακή σημαία

φέρει το χάρτη της Κύπρου σε χαλκόχρυσο χρώμα πάνω σε άσπρο πανί ενώ κάτω από το χάρτη υπάρχουν δυο κλαδιά ελιάς σταυροειδώς σε χρώμα πράσινο.

Στον τομέα της Νομοθετικής Εξουσίας καθιερώνεται Βουλή των Αντιπροσώπων που αποτελείται από **50** μέλη, **35** Έλληνες και **15** Τούρκους που εκλέγονται χωριστά από τις δύο κοινότητες. (Αργότερα η πρόνοια αυτή τροποποιήθηκε κι έτσι ο αριθμός των Ελλήνων Βουλευτών αυξήθηκε από τις εκλογές του **1985** σε **56** και των Τούρκων σε **30**).

Για να λειτουργήσει όμως η νέα Πολιτεία χρειαζόταν όργανα, Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο, Υπουργούς και βουλευτές και δημόσια υπηρεσία με όλους τους αξιωματούχους.

Τις πρώτες βουλευτικές εκλογές έγιναν στις **31** Ιουλίου **1959**. Στην πρώτη Βουλή που αναδείχθηκε κυριάρχησαν δυο βασικά κόμματα μεταξύ των Ελληνοκυπρίων: Το Πατριωτικό Μέτωπο και το ΑΚΕΛ που εξασφάλισαν **28** και **7** έδρες αντίστοιχα.

Επόμενο βήμα ήταν η διεξαγωγή εκλογών για την ανάδειξη του πρώτου Προέδρου και του πρώτου Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας.

Οι πρώτες προεδρικές εκλογές στην Κύπρο έγιναν στις **13** Δεκεμβρίου **1959** και την προεδρία κατέλαβε ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος εξασφαλίζοντας το **67%** των ψήφων έναντι **33%** του ανθυποψηφίου του Ιωάννη Κληρίδη, πατέρα του σημερινού Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Πρώτος αντιπρόεδρος αναδείχθηκε ο τουρκοκύπριος ηγέτης Φαζίλ Κουτσιούκ

Όλα πλέον ήσαν έτοιμα για τη μεταβίβαση της εξουσίας στη νεοσύστατη Δημοκρατία.

Έτσι τα μεσάνυχτα της **15ης** Αυγούστου, **1960**, ο τελευταίος Κυβερνήτης της Κύπρου Σερ Χιου Φουτ, ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, πρώτος Πρόεδρος της Κύπρου, ο Φαζίλ Κουτσιούκ, πρώτος Αντιπρόεδρος και εκπρόσωποι των Κυβερνήσεων της Ελλάδας και της Τουρκίας υπέγραψαν τα έγγραφα για την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η τελετή έγινε στο κτίριο του Γραφείου Δημοσίων

Πληροφοριών (μετέπειτα κτίριο της Βουλής (παρά το παλιό Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας) σε πανηγυρική ατμόσφαιρα.

Ο Σερ Χιου Φουτ διάβασε την εναρκτήρια δήλωση της Βασίλισσας της Βρετανίας Ελισάβετ, ενώ την ίδια στιγμή το 42ο Σύνταγμα του Βασιλικού Πυροβολικού έρριπτε 21 χαιρετιστήριες βολές. Εξω από το κτίριο και στην πλατεία Ελευθερίας (τότε Μεταξά) στη Λευκωσία χιλιάδες λαού πανηγύριζαν.

Ακολούθησε ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, ο πρέσβης της Ελλάδας Γεώργιος Χριστόπουλος, ο Αντιπρόεδρος Κουτσιούκ και ο Γενικός Πρόξενος της Τουρκίας Βετζιτή Τουρέλ.

Όλοι πανηγύριζαν την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας της Κύπρου που πραγματοποιείτο επίσημα για πρώτη φορά στη μακραίωνη ιστορία της.

Στην ομιλία του ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ανέφερε ότι από τα έγγραφα που υπογράφηκαν ήταν φανερό ότι για την ομαλή λειτουργία της νέας Πολιτείας και την απρόσκοπτη πρόοδο της, απαραίτητη προϋπόθεση ήταν η στενή και ειλικρινής συνεργασία όλων των παραγόντων που τα είχαν υπογράψει και η αμοιβαία εκτίμηση και ο σεβασμός των εθνικών και πνευματικών ιδεωδών και παραδόσεων τόσο των Ελλήνων όσο και των Τούρκων κατοίκων της νήσου.

Είπε μεταξύ άλλων ο Πρόεδρος Μακάριος:

Επιθυμούμε να δώσουμε ότι από ελληνικής κυπριακής πλευράς θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια ώστε η εκτίμηση, ο σεβασμός και η συνεργασία αυτή να αναπτυχθούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό κατά τρόπο που το Σύνταγμα να λειτουργήσει εύρυθμα και με τρόπο που να εγγυάται την απόλυτη ισοτιμία των πολιτών και την εφαρμογή της δικαιοσύνης και του Νόμου, χωρίς οποιανδήποτε διάκριση, εύνοια ή πάθος.

Πρόσθεσε:

Θα αποβλέψουμε στην εδραίωση της ενότητας της Κύπρου και την ανάπτυξη και ευημερία της στο σύνολό της.

Παρόμοιες υποσχέσεις έδωσε και ο Αντιπρόεδρος Φαζίλ Κουτσιούκ και πρόσθεσε:

Αποκτήσαμε την ανεξαρτησία μας, αλλά η επιβίωση της μπορεί να είναι δυνατή μόνο με τη διαρκή ειρήνη, το νόμο και την τάξη που εγκαθιδρύουμε.

Μετά την υπογραφή των εγγράφων ο Γεώργιος Χριστόπουλος διάβασε ένα πολύ θερμό μήνυμα του του Έλληνα Πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Καραμανλή που ανέφερε ότι

η ανεξάρτητη Κυπριακή Δημοκρατία δικαιούτο να προσβλέπει με αισιοδοξία στην ιστορική της αποστολή.

Για να προχωρήσει με σταθερά βήματα στο δρόμο της δημιουργικής ανάπτυξης η νέα Δημοκρατία τόνιζε ο Καραμανλής, έχει ανάγκη της αρμονικής συνεργασίας όλων των τέκνων της. Κοινές προσπάθειες θα οδηγήσουν σε κοινά επιτεύγματα και η ενότητα είναι η εγγύηση για την ασφάλεια και την ευημερία.

Ο αντιπρόσωπος της Τουρκίας Γενικός Πρόξενος Βετζιτή Τουρέλ διάβασε μήνυμα του Τούρκου Προέδρου Στρατηγού Γκιουρσέλ που εξέφραζε τη χαρά του για την ανακήρυξη της κυπριακής ανεξαρτησίας και πρόσθετε:

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η Δημοκρατία της Κύπρου, η οποία εγκαθιδρύθηκε με τις συμφωνίες που υπογράφηκαν και η οποία εδράζεται σε ισχυρά θεμέλια θα επιτύχει πρόοδο στο πολιτιστικό, πολιτικό και κοινωνικό πεδίο με τον μόχθο της τουρκικής και Ελληνικής κοινότητας της νήσου και όλων των Κυπρίων, σύμφωνα με τις συμφωνίες και σε πνεύμα αδελφосύνης και συνεργασίας και αμοιβαίου σεβασμού των δικαιωμάτων και συμφερόντων.

Τα πράγματα εξελίσσονταν ραγδαία. Λίγο πριν από τις δέκα το πρωί συνήλθε η Βουλή στη συνεδρία Εγκαθίδρυσης της. Πρόεδρος δεν υπήρχε και σύμφωνα με το σύνταγμα της συνεδρίας αυτής θα προήδρευε ο γηραιότερος των βουλευτών.

Αυτός ήταν ο Χαρίδημος Χατζηχάρος. Προσωρινός αντιπρόεδρος εκλέγηκε ο Νιαζή Μανιέρα.

Οι δυο εκλεγέντες προχώρησαν στην έδρα και κατέλαβαν τις θέσεις τους και στη συνέχεια ο Χαρίδημος Χατζηχάρος κάλεσε τους βουλευτές να

υψώσουν τη δεξιά και να δώσουν ομαδικά τη νενομισμένη διαβεβαίωση η οποία έχει ως εξής:

" Διαβεβαιώ επισήμως πίστιν και σεβασμόν εις το Σύνταγμα και τους συνάδοντας αυτώ Νόμους και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητος της Δημοκρατίας της Κύπρου.

Το ίδιο έκαμαν και οι Τούρκοι βουλευτές.

Στη συνέχεια ο Μιχαλάκης Σαββίδης, βουλευτής του Πατριωτικού Μετώπου, αφού σηκώθηκε από τη θέση του πρότεινε ως Πρόεδρο της Βουλής το Γλαύκο Κληρίδη.

Την πρόταση του υποστήριξε ο βουλευτής Στέλιος Μιχαλίδης, από τη Λεμεσό.

Στη συνέχεια ο βουλευτής της Αριστεράς Εζεκίας Παπαϊωάννου αφού εξέφρασε την ελπίδα ότι ο προταθείς ως Πρόεδρος της Βουλής θα εκτελέσει πιστά και ευσυνείδητα τα καθήκοντά του και θα εργασθεί για την προαγωγή των δημοκρατικών αρχών και την ενότητα του Κυπριακού λαού, δήλωσε ότι η κοινοβουλευτική ομάδα της Αριστερας θα δώσει την ψήφον της υπέρ του Γλαύκου Κληρίδη.

Στη συνέχεια ο Γλαύκος Κληρίδης εκλέγηκε πρώτος Πρόεδρος της Βουλής χωρίς ανθυποψήφιο και κατέλαβε την έδρα του.

Η ίδια διαδικασία ακολουθήθηκε και για την εκλογή του αντιπροέδρου της Βουλής που εκλέγηκε ο γιατρός Μουντερίσογλου.

Το ένα γεγονός διαδεχόταν το άλλο.

Ο Γλαύκος Κληρίδης ανακοίνωσε στη συνέχεια στη Βουλή ότι το Σώμα ήταν έτοιμο να δεχθεί τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της Δημοκρατίας για να δώσουν κι αυτοί τη νενομισμένη διαβεβαίωση.

Εγγραφε η εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ την επομένη περιγράφουσα το γεγονός:

"Ο Πρόεδρος Μακάριος και ο δοκτορ Κουτσιούκ εισήλθον εις την αίθουσαν υπό τους ήχους σαλπίγγων και έδωσαν αλληλοδιαδόχως την διαβεβαίωσιν πίστεως και σεβασμού εις το Σύνταγμα και διατηρήσεως της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Μετά την διαβεβαίωσιν των ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος απεχώρησαν εκ της αιθούσης ο δε Πρόεδρος της Βουλής κύριος Κληρίδης εκήρυξε την λήξιν της πρώτης συνεδρίας του Σώματος. Ακολούθως παρουσία του Προέδρου και του Αντιπροέδρου, των Υπουργών και των βουλευτών και ενώπιον χιλιάδων λαού, εγένετο η έπαρσις της σημαίας της Κυπριακής Δημοκρατίας επί του ιστού του Μεγάρου και του Υπουργικού Συμβουλίου".

Μετά την τελετή όλοι κατευθύνθηκαν στον ιερό ναό Παναγίας Φανερωμένης όπου τελέστηκε πανηγυρική δοξολογία και ο Μακάριος μίλησε προς το εκκλησίασμα.

Ήταν η δεύτερη ιστορική ομιλία που εκφωνούσε αυτές τις μέρες ο Πρόεδρος Μακάριος και σ' αυτήν κάλεσε όλους να αφήσουν τα όπλα παρά πόδα για να συμβάλουν στην ανοικοδόμηση της νέας Πλιτείας.

"Δοξολογίαν και αίνον αναπέμπτομεν εις τον ύψιστον, ο οποίος με το άμετρον του έλεος και την απέραντον του χάριν εξήγαγεν ημάς από την δουλείαν και ωδήγησεν εις την χαράν της ελευθερίας.

Μετά μακρούς ζοφερούς αιώνας καταπίεσεως και άγχους, ανατέλλει η σημερινή ημέρα, δια να αποδώσει εις χείρας του Κυπριακού λαού το πηδάλιον του πολυπαθούς σκάφους του, και να οδηγήσει τούτο εις πορείαν αγαθήν και ελπιδοφόρον.

Πρόσθεσε ο Μακάριος:

Αι δυσχέρειαι υπήρξαν πολλάί. Εν τω μέτρω των δυσχερειών τούτων, το επίτευγμα υπήρξε πολύ μέγαλον και ως τοιούτον πρέπει να εκτιμηθεί από όλους εκείνους οι οποίοι έχουν συναίσθησιν της πολιτικής των ευθύνης και κατανόησιν των προβλημάτων τα οποία μας απασχολούν.

Αποτελεί σήμερον αναμφισβήτητον γεγονός ότι η Κύπρος παραμένει πλέον αδέσμευτος από τον ζυγόν του αποικισμού, αιμάσσουσα ακόμη από τα δεσμά της δουλείας, αλλ' ικανή να διανύει με τας ιδικάς της δυνάμεις τον ανηφορικών δρόμων, ο οποίος οδηγεί προς τα εμπρός. Καθήκον και υποχρέωσις όλων μας την στιγμήν αυτήν είναι να περιθάλψωμεν τας πληγάς

της, να επουλώσωμεν τα τραύματα άτινα της επροξένησεν η αποικιοκρατία και αφού αξιοποιήσωμεν τα κτηθέντα, να διεκδικήσωμεν επί ειρηνικού πλέον πεδίου, διά του μόχθου και της εργασίας μας, την οκλοκλήρωσιν των αγαθών τα οποία εγγυάται η ελευθερία.

Τα όπλα και την λόγχην του αγώνος ως αντικαταστήσει η σκαπάνη του οικοδόμου, ο κανών και ο γνώνων του δημιουργού. Εις την ιεράν αυτήν γην η οποία είναι σπαρμένη με ένδοξα ερείπια ενός μεγάλου πολιτισμού, ως δημιουργήσωμεν ημείς οι απόγονοι εκείνων, το νέον θαύμα, το οποίον θα ακτινοβολήσει την αρχαίαν παράδοσιν και θα καταυγάσει τους γλαυκούς ουρανούς μας με το φως και την λάμψιν της προγονικής αρετής".

Ως εθνική ημέρα της Κύπρου καθορίστηκε η **16η** Αυγούστου, αλλά αργότερα με τη συγκατάθεση και της τουρκικής πλευράς, συμφωνήθηκε για πρακτικούς λόγους, όπως η ημέρα της ανεξαρτησίας γιορτάζεται την **1η** Οκτωβρίου και όχι κατακαλόκαιρα στις **16** Αυγούστου.

Ο Πρόεδρος Μακάριος εγκαταστάθηκε λίγο αργότερα στις **16** Αυγούστου και επίσημα στο Κυβερνείο που μετατράπηκε σε Προεδρικό Μέγαρο και μια από τις πρώτες του ενέργειες ήταν να απευθύνει διάγγελμα προς τον Κυπριακό λαό, το οποίο καταγράφηκε στις δέλτους της Ιστορίας ως οι προγραμματικές υποσχέσεις του νέου Προέδρου.

Είπε ο Μακάριος:

"Η Κύπρος αποδίδεται σήμερα εις χείρας του λαού της", ανέφερε ο Πρόεδρος Μακάριος, "όστις καλείται όπως διαμορφώσει ελευθέρως τα ιστορικά πεπρωμένα του και αναλάβει ως μέλος πλέον της κοινωνίας των ελευθέρων Εθνών, τας ευθύνας του διά την εδραίωσιν της διεθνούς ειρήνης και την πρόοδον της ανθρωπότητας.

Πρόσθεσε ο Μακάριος:

Η νέα Πολιτεία θα εφαρμόσει σταθερώς την αρχήν των ίσων δικαιωμάτων, της ίσης μεταχειρίσεως

και της παροχής των αυτών ευκαιριών εις πάντας, ανεξαιρέτως τους πολίτας, ανεξαρτήτως φυλής, φρονημάτων ή θρησκευματος.

Ουδεμία διάκρισις είναι νοητή εις τους κόλπους της Δημοκρατίας, όπου εις εν καθεστώς ευνομίας και ισονομίας καλούνται πάντες να συνεργασθούν, εν πνεύματι αλληλεγγύης και αγάπης, άνευ προκαταλήψεων, μνησικακίας, ευνοίας ή πάθους.

Την επίσημον ταύτην ώραν, πρόσθετε στο διάγγελμα του ο Πρόεδρος Μακάριος, απευθύνω προς πάντας θερμήν, εν ονόματι της πατρίδος έκκλησιν, όπως ενώσουν τας δυνάμεις των και συνεργασθούν δια την ευημερίαν και την πρόοδον της νήσου μας. Μόνον ούτω η Κύπρος θα δυνηθεί να εκπληρώσει τον προορισμόν της και να αποβεί εσωτερικώς μεν πλουσία και ευδαίμων, επί διεθνούς δε πεδίου παράγων ειρήνης, σταθερότητος και προόδου".

Αλλά και ο Πρόεδρος της Βουλής Γλαύκος Κληρίδης κατευθύνθηκε αργότερα προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου απ' όπου απηύθυνε διάγγελμα προς τον Κυπριακό λαό:

"Εορτάζομεν σήμερον την εγκαθίδρυσιν της Κυπριακής Πολιτείας", είπε ο Γλαύκος Κληρίδης. "Το γεγονός τούτο έχει μεγάλην σημασίαν διά την Κύπρον, διότι αποτελεί σημαντικόν σταθμόν εις την Ιστορίαν της νήσου. Τίθετα τέρμα εις το μακροχρόνιον αποικιακόν καθεστώς και αρχίζει νέα περίοδος κατά την οποίαν ο κυπριακός λαός αναλαμβάνει την ευθύνην της διακυβερνήσεως και του μέλλοντος του τόπου τούτου.

Η ελευθερία η συνεργασία των λαών προς επίτευξιν ειρηνικής συμβιώσεως και ευημερίας αποτελεί βασικήν επιδίωξιν της Κυπριακής Πολιτείας. Οι δημοκρατικοί θεσμοί και ο ελεύθερος πολιτικός βίος εν τη νήσω αποτελούν άλλην θεμελιώδη επιδίωξιν της πολιτείας μας.

"Πιστεύω ακραδάντως", πρόθεσε ο Κληρίδης, "ότι υπό το δημοκρατικόν καθεστώς εναρμονίζεται πλήρως η ατομική ελευθερία του ανθρώπου προς την ιδιότητα του ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και

τοιουτοτρόπως οι πολίται γίνονται οι ελεύθεροι συνεργάται εις την δημιουργίαν της ζωής της Πολιτείας και του Πολιτισμού.

Μίαν τοιαύτην Κύπρον ελευθέραν και ευτυχή φιλοδοξούμεν να θεμελιώσωμεν".

Την ίδια μέρα της ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, έφθασαν επίσης στη νήσο τα στρατιωτικά αποσπάσματα από την Ελλάδα και την Τουρκία όπως είχε συμφωνηθεί.

Το Ελληνικό απόσπασμα που ονομάστηκε ΕΛΔΥΚ (Ελληνική Δύναμη Κύπρου) αποτελείτο από **950** αξιωματικούς και άνδρες.

Το τουρκικό ονομάστηκε ΤΟΥΡΔΥΚ (Τουρκική Δύναμη Κύπρου) και αποτελείτο από **650** αξιωματικούς και άνδρες.

Η τρίτη ημέρα των πανηγυρικών εκδηλώσεων ολοκληρώθηκε με την απότιση τιμής σ' αυτούς που αγωνίστηκαν και έπεσαν για την ελευθερία της Κύπρου.

Έτσι ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος πήγε στις **17** Αυγούστου στις Κεντρικές Φυλακές και τέλεσε τρισάγιο στους τάφους των **13** απαγχονισθέντων και στο πεδίο της μάχης.

Στη συνέχεια τοποθέτησε στον τάφο κάθε πεσόντος μια ανθοδέσμη με λουλούδια, δείγμα της αγάπης του Κυπριακού λαού για τη θυσία τους...

Από αυτή τη στιγμή οι Κύπριοι αναλάμβαναν την τύχη τους στα χέρια τους για πρώτη φορά στη μακραίωνη ιστορία τους με τη διαβεβαίωση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου την ίδια μέρα στην πρώτη του δημοσιογραφική διάσκεψη ότι "επιδίωξις μας θα είναι η εντός του πλαισίου φιλικών σχέσεων μεθ' όλων των λαών της γης, και ιδιαιτέρως μετά των γειτόνων μας, και η δια της ειλικρινούς μετ αυτών συνεργασίας διασφάλισης της δικαούς προόδου και ειρήνης".

Ομως οι φιλοδοξίες δεν θα γίνονταν πραγματικότητα. Και η Κύπρος θα συνέχιζε, δυστυχώς, να είναι κέντρο συγκρούσεων, ενώ πολλά ακόμα άτομα, και από τις δυο κοινότητες, θα πλήρωναν με τη ζωή

τους τις επιδιώξεις αφρόνων.